

GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN TRONG ĐÀO TẠO TIẾNG ANH THUỘC CHƯƠNG TRÌNH TIỀN TIẾN - CHẤT LƯỢNG CAO Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIAO THÔNG VẬN TẢI

Nguyễn Thị Quyên

Trường Đại học Giao thông vận tải

Ngày nhận: 26/4/2016

Ngày sửa chữa: 20/5/2016

Ngày xét duyệt: 22/6/2016

Tóm tắt:

Lựa chọn một ngành học khi vào trường là việc ảnh hưởng đến cả tương lai nghề nghiệp sau này của người học. Chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao trong mấy năm gần đây đang được nhiều sinh viên lựa chọn. Để chương trình thực sự là một sự lựa chọn đúng đắn đối với sinh viên, và thu hút được ngày càng nhiều sinh viên theo học, rất cần một sự thay đổi để việc đào tạo ngoại ngữ cho người học có hiệu quả hơn. Bài viết này đề cập một số khó khăn và giải pháp khắc phục trong việc đào tạo môn tiếng Anh cho sinh viên chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao tại trường Đại học Giao thông vận tải.

Từ khóa: Chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao, năng lực ngoại ngữ, môi trường học ngoại ngữ, sinh viên kỹ thuật.

1. Đặt vấn đề

Cùng với nhiều thay đổi trong chương trình đào tạo, những năm gần đây sinh viên đại học Giao thông vận tải có thêm một sự lựa chọn khi đăng ký ngành học: Chương trình Tiên tiến - Chất lượng cao (CTTT-CLC). Đây là một chương trình có nhiều ưu thế hơn hẳn chương trình thông thường dành cho sinh viên đại trà, về cả cơ sở vật chất cũng như nội dung đào tạo. Từ khóa 49 đến khóa 52 là chương trình Tiên tiến với ngành học thuộc Khoa công trình, từ khóa 53 đến nay có thêm chương trình Chất lượng cao với một số ngành học thuộc Khoa Kinh tế. Sự đa dạng về ngành học vừa giúp nhà trường mở rộng quy mô đào tạo, vừa tạo điều kiện cho sinh viên có thêm sự lựa chọn. Nếu sinh viên học được chương trình này theo đúng yêu cầu đào tạo, thì sau khi tốt nghiệp, các em không chỉ vững vàng về chuyên môn mà còn có khả năng ngoại ngữ rất tốt. Tuy nhiên, cơ hội luôn đi kèm thách thức, để đạt được tiêu chuẩn của một chương trình đào tạo “nhập khẩu” từ nước ngoài, sinh viên theo học phải nỗ lực rất nhiều, và một trong những điều kiện đầu tiên đó chính là năng lực ngoại ngữ.

2. Nội dung

2.1. Chương trình Tiên tiến - Chất lượng cao – một mô hình đào tạo mới đang thu hút nhiều sinh viên

Được “nhập khẩu” chương trình từ nước ngoài, sinh viên phải có năng lực ngoại ngữ tốt để học các môn chuyên môn bằng tiếng Anh và khi tốt nghiệp các em phải bảo vệ bằng tiếng Anh. Do đó, sinh viên thuộc chương trình này được học tiếng Anh với một giáo trình khác hẳn sinh viên khối đại

trà, với thời gian nhiều hơn, nhằm giúp các em có khả năng ngoại ngữ tốt về cả bốn kỹ năng cơ bản: Nghe – Nói – Đọc – Viết. Chuẩn đầu ra về ngoại ngữ đối với khối sinh viên này là điểm IELTS 5.0-6.0. Đây là chuẩn tiếng Anh theo hình thức đánh giá được quốc tế công nhận. Ngoài ra, trong quá trình học, khi trình độ ngoại ngữ đã khá, các em được nghe giảng trực tiếp từ các giáo sư của các trường đại học nước ngoài được nhà trường mời sang giảng dạy một số môn chuyên môn nhất định. So với sinh viên khối đại trà, sinh viên CTTT-CLC có nhiều thuận lợi vì được học ở các giảng đường có điều kiện cơ sở vật chất tốt hơn. Riêng môn tiếng Anh, các em được học ở những phòng học nhỏ (25-30 sinh viên) được trang bị các trang thiết bị hiện đại phù hợp cho việc học ngoại ngữ: Bảng tương tác thông minh, vô tuyến, loa, đài, máy tính, v.v. Tất cả các phòng đều được lắp điều hòa nhiệt độ – đây là điều kiện vật chất mà các phòng học thông thường trong trường không có.

2.2. Một số khó khăn trong việc đào tạo môn tiếng Anh

2.2.1. Yêu cầu về trình độ tiếng Anh tương đối cao trong khi năng lực đầu vào của sinh viên tương đối thấp

Đi theo xu thế chung của thời cuộc, yêu cầu đối với ngoại ngữ trong giai đoạn hội nhập ngày càng cao. CTTT-CLC ra đời giúp đào tạo lớp sinh viên không chỉ có kiến thức chuyên môn mà còn có năng lực sử dụng ngoại ngữ tốt. Theo yêu cầu đề ra, sinh viên chương trình đào tạo Tiên tiến khi ra trường phải đạt 6.0 IELTS, còn sinh viên chương trình Chất lượng cao phải đạt 5.0 IELTS. Mức điểm

này đối với một sinh viên ngoại ngữ bình thường cũng đòi hỏi phải nỗ lực lớn, cho nên đối với một sinh viên ngành kỹ thuật thì không hề đơn giản, nếu không muốn nói là khó.

Điều kiện đầu tiên đối với sinh viên theo học chương trình này là phải có khả năng ngoại ngữ tốt để nghe giảng các môn chuyên môn bằng tiếng Anh. Tuy nhiên, thực tế cho thấy khả năng tiếng Anh của phần lớn sinh viên đã và đang theo học chương trình này còn rất hạn chế. Ví dụ: Đối với Khóa 56, sau khi thi đầu vào để phân loại trình độ, số sinh viên thuộc cả chương trình Tiên tiến và Chất lượng cao chưa đạt trình độ tiếng Anh A1 là 62%.

2.2.2. Thời lượng dành cho môn tiếng Anh chưa phù hợp

Hiện tại số tiết học tiếng Anh cho đối tượng sinh viên này là 600-750 tiết: cụ thể là 750 tiết đối với sinh viên chương trình Tiên tiến và 600 tiết đối với sinh viên chương trình Chất lượng cao, bao gồm cả tiếng Anh bắt buộc và tăng cường. Riêng Chương trình Tiên tiến từ Khóa 53 đến Khóa 56, sinh viên luôn phải học 600 tiết tiếng Anh trong năm đầu, số tiết còn lại được học ở năm thứ hai. Đối với sinh viên khối đại trà, cả học phần bắt buộc, tăng cường và tiếng Anh chuyên ngành sinh viên cũng chỉ học tối đa 330 tiết với chuẩn tiếng Anh đầu ra là trình độ B1 – Khung Châu Âu.

Đối với sinh viên ngoại ngữ, thời gian học ngoại ngữ là khoảng 1.500 tiết và rải đều trong bốn năm học. Cho nên, với 600-750 tiết thì thực tế phần lớn sinh viên ở trường đại học Giao thông cũng khó đạt được trình độ tiếng Anh 5.0 đến 6.0 IELTS.

Khó khăn này có nhiều nguyên nhân, nhưng chúng tôi xét thấy có hai nguyên nhân chính sau:

Thứ nhất: Trình độ tiếng Anh đầu vào của sinh viên rất thấp, chuẩn đầu vào có những em chưa đạt chuẩn A1 - Khung Châu Âu. Đối với một sinh viên ngoại ngữ, để đạt được trình độ 5.0-6.0 IELTS với xuất phát điểm từ trình độ A1 thì 600-750 tiết học trên lớp thực sự rất ít. Do đó với một sinh viên kỹ thuật, khó khăn đó còn bị nhân lên bội phần.

Thứ hai: Theo phân bổ thời khóa biểu của chương trình này, 600-750 tiết tiếng Anh được dạy trong 4 học kỳ đầu của khóa học, chứ không chia ra cả 10 kỳ. Cho nên trong bốn kỳ này, các em phải học với một thời khóa biểu dày đặc cả môn ngoại ngữ và môn chuyên ngành, dẫn đến việc học không hiệu quả.

2.2.3. Môi trường thực hành tiếng Anh hạn chế

Sinh viên thuộc khối CTTT-CLC được đào tạo theo một chương trình “nhập khẩu” từ nước ngoài, nhưng việc đào tạo lại ở trong nước. Tất cả các môn học đều học tại trường, trong đó có môn

ngoại ngữ. Các học phần tiếng Anh đều do các giáo viên người Việt giảng dạy. Hàng ngày các em vẫn học tiếng Anh tại trường như khối sinh viên đại trà, chỉ khác ở chỗ, giáo trình khó hơn, và thời gian nhiều hơn. Do đó, môi trường học ngoại ngữ tại trường hoàn toàn là sự tiếp thu kiến thức và giao tiếp với giáo viên người Việt, mà chưa có cơ hội thực hành tiếng với người nước ngoài. Trong khi việc phát triển khả năng ngôn ngữ và các kỹ năng nhất là hai kỹ năng Nghe – Nói rất cần một môi trường thực hành tiếng tốt. Thêm vào đó, sinh viên đại học Giao thông nói chung và sinh viên CTTT-CLC nói riêng đa phần rất ngại và lười nói tiếng Anh, do đó việc học trong môi trường “nội địa” lại càng hạn chế việc thực hành tiếng. Khi học hay sống trong môi trường chỉ sử dụng tiếng Anh, bắt buộc người học phải dùng ngôn ngữ đó, thay vì tiếng mẹ đẻ. Nên ở một chừng mực nào đó việc học trong môi trường sử dụng tiếng mẹ đẻ sẽ hạn chế sinh viên sử dụng ngoại ngữ, theo cả lý do chủ quan người học và khách quan môi trường.

2.3. Một số giải pháp

2.3.1. Thiết lập chuẩn đầu vào cho môn tiếng Anh

Như đã phân tích ở trên, để đạt được chuẩn đầu ra 5.0 – 6.0 IELTS đối với sinh viên kỹ thuật chỉ được học tiếng Anh với số lượng giờ eo hẹp (600-750 tiết) là rất khó, nhất là với trình độ đầu vào của những em còn chưa đạt A1 – Khung Châu Âu. Chính vì vậy sinh viên đăng ký học chương trình này cần phải có trình độ tiếng Anh nhất định trước khi vào học. Ví dụ, điều kiện tiếng Anh để theo học chương trình Tiên tiến là sinh viên phải đạt trình độ A2. Như vậy sẽ tiết kiệm được thời gian học A1, A2, và tập trung vào học IELTS. Điều này sẽ giúp việc đào tạo tập trung hơn, sinh viên có nhiều thời gian hơn để học và luyện các kỹ năng IELTS.

2.3.2. Phân bổ thời khóa biểu cho môn tiếng Anh một cách hợp lý

Trong các năm vừa qua, hầu như năm nào sinh viên chương trình này cũng phải học ngoại ngữ và các môn khác với thời khóa biểu dày đặc, có thời điểm 12 tiết tiếng Anh/tuần và cả 6 ngày/tuần. Đây là thời khóa biểu mà khi học năm thứ hai phần lớn các lớp Tiên tiến – Chất lượng cao phải gánh. Cá biệt là lớp Chương trình Tiên tiến Khóa 56 vừa qua: Ngay học kỳ đầu các em phải học 30 tiết tiếng Anh/tuần, tức là cả tuần học tiếng Anh với thời lượng 5 tiết/ngày. Một lịch học như vậy chúng tôi thiết nghĩ thực sự chưa khoa học, chưa hiệu quả đối với người học. Để sinh viên có khả năng sử dụng ngôn ngữ, các em rất cần thời gian tự học ở nhà, để trau dồi những kiến thức đã học và thực hành thêm các kỹ năng. Do đó việc phân bổ thời khóa biểu hợp lý hải

hòa giữa các môn và giữa các học kỳ sẽ giúp các em tiếp thu kiến thức tốt hơn, không chỉ riêng môn tiếng Anh mà cả các môn học khác. Dưới đây là một vài giải pháp cụ thể cho vấn đề này:

- Bố trí kỳ thi TOEIC phân loại đầu vào sớm hơn nữa, để thời gian học được xếp sớm hơn.

- Điều chỉnh lại thời khóa biểu cho các lớp để sinh viên không phải học quá nhiều tiết tiếng Anh một tuần.

- Chỉ nhận những sinh viên đã đạt từ trình độ A1 hoặc A2. Việc này giúp giảm tải khối lượng dạy A1 và A2, và giãn được Thời khóa biểu.

2.3.3. Tạo môi trường thực hành tiếng cho sinh viên

Trong suốt khóa học sinh viên hoàn toàn chỉ học tiếng Anh tại trường, nên các em chưa có cơ hội được thực hành ngôn ngữ trong môi trường bản xứ. Theo chúng tôi nếu có các chương trình trao đổi hợp tác ngắn hạn để tạo điều kiện cho sinh viên được sang Anh, Úc hay Mỹ học tập thì sẽ giúp các em không chỉ được thực hành tiếng Anh với người bản xứ mà còn có cơ hội mở mang kiến thức về văn hóa ở các nước nói tiếng Anh đó. Sinh viên đại học Giao thông nói chung và sinh viên CTTT-CLC nói riêng thường có xu hướng học khá về ngữ pháp và đọc hiểu hơn so với nghe và nói. Nhiều em rất ngại nói tiếng Anh, thậm chí có em rất tốt kỹ năng đọc

hiểu hay kỹ năng viết, nhưng lại rất vụng và khi nói được một câu tiếng Anh một cách trôi chảy. Cho nên đối với môn ngoại ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng, một môi trường thực hành ngôn ngữ tốt là một thuận lợi rất lớn để người học phát triển khả năng tiếng của mình.

Ngoài ra, nhà trường có thể tạo điều kiện cho các em có các môi trường thực hành ngoại ngữ như: Mời giáo viên tiếng Anh người bản xứ cùng tham gia giảng dạy môn tiếng Anh, mời sinh viên tình nguyện cùng tham gia các hoạt động ngoại khóa, v.v.

3. Kết luận

Chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao là một chương trình đang được nhiều sinh viên Đại học Giao thông vận tải lựa chọn. Tuy nhiên, một chương trình học dù ưu việt đến đâu cũng có thể có những hạn chế nhất định. Do đó, đối với một chương trình mới ra đời được vài năm thì bắt cập là việc không tránh khỏi. Đã từng dạy tiếng Anh cho sinh viên chương trình này từ khóa đầu tiên, chúng tôi hiểu được rõ những khó khăn của sinh viên và những bất cập của chương trình đối với việc đào tạo môn ngoại ngữ. Chúng tôi mong nhận được những ý kiến đóng góp để chương trình ngày càng hoàn thiện hơn, và nhất là việc dạy và học tiếng Anh cho sinh viên thuộc chương trình này sẽ hiệu quả hơn.

Tài liệu tham khảo

- [1]. *Đề cương chương trình môn tiếng Anh cho chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao 2015*, Đại học Giao thông vận tải.
- [2]. *Kết quả thi TOEIC đầu vào của Khóa 56 năm 2015*, Đại học Giao thông vận tải.
- [3]. *Quy định về chuẩn đầu ra môn tiếng Anh cho sinh viên chương trình Tiên tiến – Chất lượng cao 2013*, Đại học Giao thông vận tải.

SOME DIFFICULTIES AND SOLUTIONS TO THE TRAINING OF ENGLISH FOR ADVANCE TRAINING-HIGH QUALITY PROGRAMME AT THE UNIVERSITY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Abstract:

Choosing a course after entering the university can influence the learner's career future. In recent years the Advance Training – High Quality Programme has attracted many students. To make the programme the right choice for students, and to attract more and more students, it is necessary to have a change in order to get more effective language training. This article discusses some difficulties and solutions to the training of English for the students of the Advance Training – High Quality Programme at the University of Transport and Communications.

Keywords: Advance Training – High Quality Programme, language ability, language learning environment, technical student.